

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туризмі»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	ІЗ Туризм та рекреація
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туризм»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5, Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 20 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробника	Наталія Панасенко, к. е. н., доцент, доцент кафедри інформаційних систем та технологій; ауд. 207, навчальний корпус № 2 e-mail: nataliia.panasenko@pdau.edu.ua сторінка викладача на сайті кафедри: https://www.pdau.edu.ua/people/panasenko-nataliya-leonidivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови для вивчення навчальної дисципліни: базові знання з інформатики і комп'ютерної грамотності.
Компетентності	Загальні: ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність планувати та управляти часом. Спеціальні (фахові, предметні): ФК4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління. ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. ФК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку. ФК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу. ФК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
Програмні результати	ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний

НАВЧАННЯ	продукт. ПР9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Під час вивчення дисципліни розвиваються soft skills («м'які» навички): тайм-менеджмент, вміння презентувати власні ідеї, навички комунікацій, розуміння важливості дотримання норм авторського права, здатність логічно і системно мислити, креативність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Метою вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туризмі» є розкриття сучасних наукових концепцій і понять у сфері застосування інформаційних, комунікаційних та сервісних технологій у туристичному бізнесі, формування системного розуміння принципів побудови та функціонування інформаційних систем у туризмі, а також набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок використання цифрових інструментів для розроблення, просування та реалізації туристичного продукту, організації обслуговування споживачів туристичних послуг, управління діяльністю суб'єктів туристичного бізнесу, аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень і дотримання стандартів якості та інформаційної безпеки.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Вступ до інформаційних систем у туризмі. Тема 2. Інформаційні документи та електронний документообіг у сфері туризму. Тема 3. Табличні інформаційні моделі та структуровані дані в інформаційних системах туризму. Тема 4. Організація обслуговування туристів за допомогою інформаційних систем. Тема 5. Роль інформаційних систем в управлінні та аналітиці туристичної діяльності. Тема 6. Комунікаційні технології у туризмі. Тема 7. Кібербезпека та захист даних у туристичних інформаційних системах. Тема 8. Цифрові тренди та майбутнє інформаційних систем у туризмі.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення; - словесні: пояснення, розповідь, лекція; - наочні: демонстрування, ілюстрування; - практичні: лабораторні роботи; робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування; б) тезування, анотування; - мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; - за мисленням: репродуктивний; - методи самостійної роботи.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
– щодо термінів виконання та перескладання	Виконання вправ на практичних заняттях здійснюється під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються протягом вивчення відповідної теми. Здобувачі вищої освіти, які пропустили заняття, виконують усі передбачені робочою програмою види робіт відповідно до погодженого з викладачем індивідуального графіка. Перескладання робіт відбувається відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті та інших нормативних документів. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості з навчальної дисципліни здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості.
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та інших нормативних документів, наведених на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про використані методики досліджень і джерела інформації, результати власної навчальної та наукової діяльності. Письмові роботи перевіряються на наявність текстових запозичень відповідно до Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті. Використання будь-яких електронних пристроїв та комп'ютерної техніки під час занять дозволяється лише з дозволу викладача.
щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) здобувачами вищої освіти під час вивчення дисципліни здійснюється відповідно до принципів академічної доброчесності та Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету. Для виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи застосовується режим Б «ШІ використовується обмежено». Дозволяється використання систем штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini тощо) для пошуку та систематизації інформації і джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури (плану) роботи, а також підготовки допоміжних ілюстративних матеріалів і презентацій.

	У разі використання систем штучного інтелекту в межах режиму Б здобувач вищої освіти зобов'язаний розкрити факт їх використання із зазначенням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи. Під час заходів поточного застосовується режим А «ШІ не використовується». Порушення встановленого режиму використання систем ШІ розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету.
- щодо відвідування занять	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті в умовах, коли можливості фізичного відвідування університету здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками обмежені або відсутні з причин непереборної сили, організація освітнього процесу може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання. Відповідно до Положення про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком в Полтавському державному аграрному університеті за наявності поважної причини здобувач вищої освіти може отримати індивідуальний графік навчання, що передбачає можливість вибіркового відвідування занять та самостійного опрацювання здобувачем до 0,5 частини від загального обсягу матеріалу навчальних програм з відповідних навчальних дисциплін.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Процедура оскарження результатів оцінювання регламентована Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Забезпечення навчально-організаційного, психолого-педагогічного та соціального супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті та Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг у Полтавському державному аграрному університеті.

- щодо врегулювання конфліктних ситуацій на підґрунті дискримінації, булінгу	Політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій, що виникають на підґрунті дискримінації, булінгу тощо, регламентуються Положенням про протидію дискримінації, сексуальним домаганням та підтримку рівності у Полтавському державному аграрному університеті та Положенням щодо протидії булінгу (цькуванню) у Полтавському державному аграрному університеті.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні 1. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К. М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навч. посіб. К.: Видав. «Каравела», 2022. 340 с. 2. Сидорук, А., Омеляненко, Г. Інформаційні системи і технології в системі підготовки майбутніх фахівців сфери туризму та готельно-ресторанного бізнесу. <i>Економіка та суспільство</i>. 2022. № 36. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-48 . 3. Цепенда М.М., Бурка В.Й. Інформаційні системи, комунікації і технології у туристичній індустрії : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 176 с. Допоміжні 1. Бурка В. Й., Підгірна В. Н., Паламарюк М. Ю. Застосування автоматизованих інформаційних технологій в туристичному бізнесі. <i>Економіка та суспільство</i>. 2022. Вип. 43. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-45 . 2. Казюка Н.П., Гуменюк В.В., Семирга Л.І., Белан О.В. Міжнародні інформаційні технології та їх роль в підвищенні ефективності організації готельно-ресторанної справи. <i>Актуальні проблеми розвитку економіки регіону</i>. 2023. Вип 19. Т.2. С. 29-41. DOI: 10.15330/apred.2.19.29-41 . 3. Кашук К. М., Мосійчук І. В., Саух І. В. Сучасні технології управління в готельно-ресторанному бізнесі: практики та інновації. <i>Бізнесінформ</i>. 2023. № 6. С. 93-99. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-6-93-99 . 4. Князевич А. О., Дяченко Л.А., Крайчук С.О., Демидюк С. М. Інформаційні технології як ключова складова системи комунікативного менеджменту підприємств туристичної галузі. <i>Ефективна економіка</i>. 2021. № 9. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.9.4 . 5. Кудла Н. Є. Фединець Н. І. Управління персоналом в туризмі : навч. посіб. Львів: видавництво ЛТЕУ, 2022. 253 с. 6. Лисенко В. М. Інформаційні технології в туризмі навч. посіб. Київ, 2017. 100 с. 7. Панасенко Н.Л., Калашник О.В., Тищенко О.В. Цифрова трансформація готельно-ресторанного бізнесу: роль інформаційних систем у формуванні сучасного сервісу. <i>Modern engineering and innovative technologies</i>, 2025. № 41. С. 187-200. DOI: 10.30890/2567-5273.2025-41-01-038 8. Мороз С. Е., Калашник О. В., Панасенко Н. Л., Вовк М. О. Hospitality 5.0 як людиноцентрична парадигма цифрової трансформації індустрії гостинності. <i>Інновації та технології в сфері послуг і харчування</i>. 2026. № 3 (21). С. 19-27. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-4949.3(21).2026.3. 9. Поступна О. Перспективи інформаційних технологій у туризмі та курортно-рекреаційній сфері як важливих складових національної економіки, що забезпечують стійкий розвиток регіонів у період повоєнного відновлення країни. <i>Теоретичні та прикладні питання державотворення</i>. 2024. Вип. 32. С. 263-272. DOI: 10.35432/tisb322024321983 . 10. Сидорук А. В., Омеляненко Г. А. Інформаційні системи і технології в системі підготовки майбутніх фахівців сфери туризму та готельно-ресторанного бізнесу. <i>Економіка та суспільство</i>. 2022. Вип. 36. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-48 . 11. Шоробура І. М., Біницька О. П., Долинська О. О. Сучасні інформаційні технології в туризмі. <i>Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах</i>. 2024. № 92. С. 233 – 236. DOI: https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.92.39 .	

12. Яцишина І. В. Реалізація концепції смарт-туризму: світовий досвід та вітчизняна практика. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка»*. 2019. № 14 (42). С. 54-59. DOI: 10.25264/2311-5149-2019-14(42)-54-59 .
13. Abed, A. A., Repilo, I., Zhyvotovskiy, R., Shyshatskiy, A., Hohoniants, S., Kravchenko, S., Zhyvylo, I., Dieniezhkin, M., Protas, N., & Shcheptsov, O. (2021). Improvement of the method of estimation and forecasting of the state of the monitoring object in intelligent decision support systems . *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4 (3 (112)), 43–55. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.237996> .
14. Çinaj V., Ruseti B. Information Systems Models in the Hotel Industry and Effects on the Economy (The case of Albania). *The Annals of the University of Oradea. Economic Sciences*. 2023. 21. P. 67-75. DOI: 10.61801/OUAESS.2021.1.09 .
15. Gaman, O., Shyshatskiy, A., Babenko, V., Pluhina, T., Degtyareva, L., Shaposhnikova, O., Pronin, S., Protas, N., Stasiuk, T., Kutsenko, I. (2023). An analysis of knowledge representation methods in intelligent decision-making support systems. *Technology Audit and Production Reserves*, 5 (2 (73)), 22–26. DOI: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2023.289747> .
16. Mahdi, Q. A., Shyshatskiy, A., Babenko, V., Bieliakov, R., Odarushchenko, E., Protas, N., Stasiuk, T., Rukavyshnikov, Y., Miziak, I., Lantrat, O. (2024). Development of a solution search method using artificial intelligence. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2 (4 (128)), 38–47. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.300261> .
17. Onyshchuk N.V., Postova V.V. Service activities in the hotel and restaurant business. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. Is. 24(4). P. 79-82. DOI: 10.30890/2567-5273.2023-25-04-077 .
18. Shyshatskiy, A., Stasiuk, T., Filipov, V., Nalapko, O., Protas, N., Berezanskyi, D., Zinchenko, M., Sovik, O., Makarchuk, V., Nechyporuk, V. (2023). The development of a method for assessing the security of complex technical systems using artificial immune systems. *Technology Audit and Production Reserves*, 4 (2 (72)), 47–50. DOI: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2023.284544> .

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> .
2. Agoda. URL: <https://www.agoda.com> .
3. Airbnb. URL: <https://www.airbnb.com> .
4. Amadeus. URL: <https://www.amadeus.com> .
5. Booking.com. URL: <https://www.booking.com> .
6. ClientBase. URL: <https://www.traveledge.com/clientbase> .
7. Coursera. URL: <https://www.coursera.org/>
8. Expedia. URL: <https://www.expedia.com> .
9. Hostelworld. URL: <https://www.hostelworld.com> .
10. Hotels.com. URL: <https://www.hotels.com> .
11. Kayak. URL: <https://www.kayak.com> .
12. Opodo. URL: <https://www.opodo.com> .
13. Orbitz. URL: <https://www.orbitz.com> .
14. PHPTRAVELS. URL: <https://www.phptravels.com> .
15. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>
16. Skyscanner. URL: <https://www.skyscanner.com> .
17. Travelocity. URL: <https://www.travelocity.com> .
18. Trawex. URL: <https://www.trawex.com> .
19. Trip.com. URL: <https://www.trip.com> .

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій
протокол від 01 вересня 2026 р. № 1

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання лабораторних робіт	Звіти із лабораторних робіт	Самостійна робота	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Вступ до інформаційних систем у туризмі.	5	2	3		10
Тема 2. Інформаційні документи та електронний документообіг у сфері туризму.	5	2	3		10
Тема 3. Табличні інформаційні моделі та структуровані дані в інформаційних системах туризму.	10 (5 + 5)	4 (2 + 2)	3		17
Тема 4. Організація обслуговування туристів за допомогою інформаційних систем.	10 (5 + 5)	4 (2 + 2)	3		17
Тема 5. Роль інформаційних систем в управлінні та аналітиці туристичної діяльності.	5	2	3		10
Тема 6. Комунікаційні технології у туризмі.	5	2	3		10
Тема 7. Кібербезпека та захист даних у туристичних інформаційних системах.	5	2	3		10
Тема 8. Цифрові тренди та майбутнє інформаційних систем у туризмі.	5	2	3		10
Виконання тестових завдань				6	6
Разом	50	20	24	6	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти демонструє глибоке та системне володіння практичними методами використання інформаційних систем у туризмі. Він упевнено застосовує теоретичні знання, отримані на лекціях, для виконання практичних завдань. Висновки аргументовані, результати інтерпретовані правильно, оформлення роботи відповідає вимогам.
4	Здобувач вищої освіти демонструє достатнє володіння практичними методами використання інформаційних систем у туризмі. Він застосовує теоретичні знання лекцій для виконання практичних завдань, проте деякі дії потребують уточнення або корекції. Практичні результати здебільшого правильні, висновки сформульовані, але не завжди повністю аргументовані. Оформлення роботи відповідає вимогам із незначними зауваженнями.
3	Здобувач вищої освіти демонструє базове володіння практичними методами інформаційних систем у туризмі. Теоретичний матеріал засвоєний частково, практичне застосування знань формальне або неповне. Деякі результати роботи виконані некоректно, пояснення дій та висновки поверхові. Оформлення роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
	потребує доопрацювання.
	Здобувач вищої освіти демонструє недостатнє володіння практичними методами інформаційних систем у туризмі. Він не може самостійно застосувати теоретичний матеріал для виконання практичних завдань. Практичні дії виконані з помилками або не відповідають завданню, результати не аналізуються, висновки відсутні або некоректні. Робота не відповідає вимогам.
	Здобувач вищої освіти демонструє лише початкове ознайомлення з матеріалом, виконання елементарних операцій викликає труднощі. Відсутні уміння самостійно працювати з навчальним матеріалом.
	Здобувач вищої освіти не володіє практичними навичками, не здатний виконати завдання лабораторної роботи. Відсутнє розуміння базових понять, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Звіти із лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Звіт оформлено в електронному вигляді, структура і зміст відповідають поставленим завданням, відповіді на контрольні питання є стислими та вичерпними.
1	Здобувач вищої освіти на 60% оформив звіт в електронному вигляді, в структурі є неточності, зміст частково відповідає поставленим завданням, відповіді на контрольні питання є неповними.
0	Здобувач вищої освіти не оформив звіт про виконання лабораторної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Самостійна робота

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене частково, містить значні помилки або неповноту виконання, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як низький.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання тестових завдань

Тестові завдання складаються з 12 питань. Оцінювання здійснюється за принципом накопичення балів.

Кількість балів	Критерії оцінювання
0,5	Здобувач вищої освіти правильно відповів на тестове питання, що підтверджує засвоєння відповідного теоретичного матеріалу та досягнення програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти не відповів або відповів неправильно на тестове питання, що не підтверджує засвоєння відповідного теоретичного матеріалу.